

PRENTSA OHARRA: 2024.03.07

Sydneyko Biurtekoak Iratxe Jaio euskal artistaren instalazio bat erakutsiko du

- **'Bandera faltsua' instalazioak arteak memoria historikoaren irudimen kolektiboan jokatzeko duen paperari buruzko hausnarketa proposatzen du**
- **Biurtekoaren komisarioek ZABAL programaren baitan euskal artearen testuingurua ezagutzeko egindako bisitaren emaitza da**
- **Sidneyko 24. biurtekoa martxoaren 9tik ekainaren 10era egingo 'Ten Thousands Suns' izenburupean**

Iratxe Jaio euskaldunak eta Klaas Van Gorkum nederlandarrak osatzen duten bikote artistikoaren 'Bandera faltsua' lana Sidneyko Biurtekoaren 24. edizioan erakutsiko da, martxoaren 9tik ekainaren 10era.

Instalazioak René Magritte margolari surrealistaren 'Le Drapeau Noir' (Bandera beltza) eta Pablo Picassoren 'Guernica' koadroak ditu abiapuntu, eta arteak memoria historikoaren irudimen kolektiboan jokatzeko duen paperari buruzko hausnarketa proposatzen du.

Margolari frantziarraren koadroak hegazkin futurista batzuk irudikatzen ditu zeruertzaren gainean. Zientzia-fikziozko film baten atrezzo gisa, hegazkin horiek gaur egun gure planeta inguratzen duten droneak eta sateliteak iragartzen dituztela dirudi. Pinturak une historiko honen funtsezko alderdi batean jartzen du arreta: abiazioaren aurrerapen teknologikoak nola betirako eraldatuko zuen gizakiok lurraldearekiko dugun harremana, non mendiak jada ez diren oztopo etsaiarekin akabatzen.

Jaiok eta van Gorkumek hiru dimentsioko modeloak egin dituzte Magritteren artelanean agertzen diren hegazkinekin. Objektu hauek instalazioan zintzilik daude,

eta bideo batekin batera erakusten dira. Bideo honetan euskal paisaia menditsua kokaleku akustiko moduan erabiltzen dute artistek. Picassoren 'Guernica'-n irudikatutako gorputzen zatiak zerrendatzen dituzten ahotsak entzuten dira, gerrako izugarrikeriak gogora ekarriz.

Espainiako Gerra Zibilean, alderdi frankistak errepublikanoei egotzi zien Gernikako bonbardaketa, eta hortik dator instalazioaren izenburua, 'Bandera faltsua'. Termino hau bando batek ezkutuan egin eta modu engainagarrian beste bandoari egozten dizkion operazio militarrek izendatzeko erabiltzen da.

ZABAL programa

Iratxe Jaio eta Klaas van Gorkumen 'Bandera faltsua' Etxepare Euskal Institutuaren ZABAL programari esker egongo da ikusgai Sydneyko 24. Biurtekoan.

Pasa den urteko apirilean, Etxepare Euskal Institutuak gonbidatuta, Cosmin Costinas eta Inti Guerrero Sydneyko Biurtekoaren zuzendari artistikoek hainbat museo, arte gune eta artisten estudio bisitatu zituzten euskal testuinguruan murgildu eta praktika artistikoak bertatik bertara ezagutzeko. Egonaldi hartan elkar ezagutu ostean jaso zuten Iratxe Jaiok eta Klaas van Gorkumek erakusketan parte hartzeko gonbidapena.

2019. urtean jarri zuen martxan Etxeparek ZABAL egitasmoa, sortzaileen, profesionalen, eragileen eta tokiko erakundeen arteko epe luzeko trukea eta lankidetzaz sustatzen eta errazten duten nazioarteko sareak garatzea helburu duena. Orduetik euskal artearen testuingurua ezagutzeko aukera izan dute nazioarteko ekimen garrantzitsuenetako batzuen komisarioek: São Pauloko biurtekokoak (2019 eta 2022an), Documenta Fifteenekoak (2020), Shanghaiko Biurtekokoak (2021 eta 2023), Veneziako Biurtekokoak (2022), Istanbulgo Biurtekokoak (2022), Art Jameel erakundeak (2022) eta Sydneyko Biurtekokoak (2023).

Ekimenak emandako fruituen artean daude [Consonni](#) argitaletxe eta kultur espazio independentearen parte hartzea Documenta Fifteen-en (2022) edo [June Cresporena](#) Veneziako Biurtekoan (2022). Berriki, ['Katalina Erauso, Moja Alferezaren erretratua'](#),

Kutxa Fundazioaren bildumako obra, 2023ko São Pauloko Biurtekoaren erakusketaren parte izan da, eta [Jorge Oteiza eta Itziar Barrioren lanak](#) ikusgai daude une honetan Shanghaiko 14. Biurtekoan.

ZABAL programa aurrera eramateko, tokiko eta nazioarteko arte garaikidearen inguruko proiektuen kudeaketan lan egiten duen Artingeniumen laguntza teknikoa jasotzen du.

Iratxe Jaio eta Klaas van Gorkum

Iratxe Jaiok eta Klaas van Gorkumek bikote artistikoa osatzen dute 2001etik. Gaur egun Rotterdamen (Holanda) bizi eta lan egiten dute. Beren praktika arkeologia esperimentalarekin konpara daiteke. Dauden objektuen eta dokumentuen esanahi soziala aztertzen dute, horiek bereganatuz eta beste testuinguru batean erreproduzitzen.

Banakako eta taldeko erakusketa ugaritan parte hartu dute hainbat espaziotan, hala nola Gasteizko Artium Museoan; ADN Platform Bartzelonan; FRAC-Akitania Bordelen; MUSAC Leonen; Tabakalera Donostian; Kunsthalle Exnergasse Vienan; Fabra i Coats Bartzelonan; De Appel Amsterdamen; eta Konsthall C Stockholmen. Ekoizpen eta ikerketa artistikoko hainbat programatan parte hartu dute, hala nola "The Materiality of the Invisible" Maastrichteko Jan van Eyck akademian eta "Museo Bikoitza" Donostiako San Telmo Museoan.

Info+

Mikel Lasa Iza
Etxepare Euskal Institutua
Tabakalera / Andre Zigarrogileen plaza, 1
Donostia / San Sebastián
T: 943 023 400 / M: 688 670 217
komunikazioa@etxepare.eus

www.etxepare.eus